

Adaptace na změnu klimatu z pohledu práva (České republiky)

Abstrakt

Klíčová slova: změna klimatu, adaptace, právo ČR

Změna klimatu je aktuálním tématem, mající dopad na jednotlivé složky životního prostředí a celou společnost. Adaptace je vedle mitigace klíčovou reakcí na změnu klimatu. Tato práce se zaměřuje na otázku ohledně toho, jak k adaptaci na změnu klimatu přistupuje právo, a to především právo České republiky. Probrány jsou jednotlivé právní nástroje, které se dotýkají adaptace na změnu klimatu, zejména nástroje koncepční, administrativní a ekonomické, a to na úseku ochrany vody, zemědělské půdy, lesa a přírody a krajiny. Zmíněny jsou též vybrané mimoprávní nástroje, které se podílí na adaptaci.

Práce má několik vzájemně souvisejících výzkumných otázek. První otázkou je to, co je vlastně změna klimatu a zdali je (resp. bude) její průběh bezprecedentní v holocénu a s tím související otázka po tom, jaké klima nás v dalších desetiletích čeká. Na toto navazují další výzkumné otázky, a to, jak se vyvíjel politicko-právní přístup k otázce změny klimatu (zejména adaptaci) a jaký je současný právní stav ochrany klimatu (resp. adaptace na ni), tj. zda je vyhovující anebo má své nedostatky. A pokud má nedostatky, jak by se právní úprava mohla (či měla) změnit, aby napomohla adaptaci na změnu klimatu.

Metodikou práce (zejména v první části práci) je teoretický výklad změny klimatu a popis jednotlivých fyzikálních jevů, zákonitostí a cyklů. Vedle tohoto je historický výklad a analýza přístupů společnosti ke změně klimatu. Následuje právně-historický výklad pramenů (klimatického) práva a relevantních koncepčních nástrojů i výčet klimatických konferencí, které se zabývají otázkou adaptace (okrajově též mitigace) na změnu klimatu. Třetí, klíčová část této práce se zabývá analýzou *de lege lata* a návrhy *de lege ferenda* na úrovni českého práva a jednotlivými právními nástroji v oblasti adaptace na změnu klimatu. Následně práce shrnuje adaptační opatření, z nichž vytváří do jisté míry syntézu.

Práce dochází k závěru, že dosavadní novelizace právní úpravy, usilující o adaptaci na změnu klimatu, se nejeví jako dostačující. Obecně přístup k lesům či zemědělské půdě je orientován zejména na jejich produkční stránku a právní úprava nezohledňuje požadavky na adaptaci na změnu klimatu zdůrazňováním mimoprodukčních funkcí v dostačující míře. Je proto třeba sladit požadavky na produkční a mimoprodukční funkce, klíčové pro adaptaci.